

JOHN FLANAGAN

Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokiny“ autorius

ISIBROVĖLIAI

UDK 821.111(94)-93
Fl-36

John Flanagan
BROTHERBAND 2.
THE INVADERS
Random House Australia,
Sydney, 2012

© Tekstas, John Flanagan, 2012

Rašytojas yra pareiškęs moralinę teisę būti pripažintas kūrinio autoriumi.

Pirmą kartą pavadinimu *Brotherband 2. The Invaders*
išleido *Random House Australia Pty Ltd*, Sidnėjus, Australija.

Išleista susitarus su *Random House Australia Pty Ltd*.

© Viršelio iliustracija, Jeremy Reston

© Viršelio dizainas, www.blacksheep-uk.com

© „Garnio“ iliustracija, David Elliot

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uželaitė, 2016

© Leidykla „Niekio rimto“, 2016

Visos teisės saugomos. Nei ši knyga, nei kuri nors jos dalis negali būti atkuriamą, perduodama ar įkeliama į informacijos paieškos sistemas jokia forma ir jokiais būdais – nei grafinėmis, nei elektroninėmis ar mechaninėmis priemonėmis. Ji negali būti kopijuojama ar įrašoma be raštiško leidėjo sutikimo.

ISBN 978-609-441-396-4

JOHN FLANAGAN

ISIBROVĖLIAI

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2016

*Skiriu savo broliui Piteriui, dirbusiam
GERIAUSIUS medinius kardus pasaulyje!*

LAIVYBOS TERMINŲ PAAIŠKINIMAI

Šioje knygoje rašoma apie laivus, tad pamaniau, kad būtų naudinga paaiškinti kelis jūreivystės terminus, kuriuos sutiksite skaitydami pasakojimą.

Būkit ramūs, pasakodamas istoriją nesigilinu į technines smulkmenas, tad net jei neišmanote laivybos, neabejoju, suprasite, kas vyksta. Vis dėlto šiokių tokių terminų reikia, kad knyga būtų tikroviška.

Taigi vardiju be jokios aiškos tvarkos.

Pirmagalys – priekinė laivo dalis, dar vadinama nosimi.

Laivugalis – užpakalinė laivo dalis.

Kairys ir dešinys bortai – laivo šonai, žiūrint į pirmagalį.

Priekinis – esantis arčiau pirmagalio.

Užpakalinis – esantis arčiau laivugalio.

Priekinis ir užpakalinis takelažas – laivo priekyje ir gale esantys lynai, trosai ir burės.

Korpusas – laivo dugnas ir sienos.

Kilis – laivo dugno išilginė sija.

Vairairklis – mentė, kuria kreipiamas laivas, esanti dešinėje laivo pusėje, užpakalinėje dalyje.

Vairalazdė – vairo irklo rankena.

Traversu vėjas pučia tada, kai jo kryptis statmena laivo kursui.

Rėja – ant stiebo keliamas medinis skersinis su bure.

Rangautas – virš denio esančių skersinių, skirtų burėms tvirtinti, visuma.

Falšbortas – laivo šonas virš denio.

Planšyras – viršutinė laivo turėklų dalis.

Tvirtinimo kuoliukai – mediniai kuoliukai, kuriais tvirtinamas lynas.

Įkaba – kablys, laikantis irklą vietoje.

Vėjarodė – vėliavėlė, rodanti vėjo kryptį.

Plaukti zigzagu – daryti posūkius kertant vėjo krypties liniją.

Halsas – kelio atkarpa, kurią laivas nuplaukia nuo posūkio iki posūkio. Jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu plauki į šiaurės rytus, tai plauksi tuo pačiu halsu tiek, kiek tau reikės. Tačiau jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu nori plaukti į šiaurę, turėsi daryti zigzagus, kaskart kirsdamas vėjo krypties liniją. Toks plaukimas vadinamas **laviravimu prieš vėją**.

Laviravimas pavėjui – kai laivas keičia kryptį nusigręždamas nuo vėjo, taigi apsukdamas daug didesnę ratą, nei laviruodamas prieš vėją. Skandų laivams šitaip keisti kryptį yra saugiau.

Fordevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia iš galo.

Beidevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia beveik iš priekio.

Kritimas – kai vėjas pučia į laivugalį, laivas krenta. Tą patį darytum ir tu, jei vėjas būtų labai stiprus.

Rifas – raištis burei sutraukti ir pririšti prie rėjos, kad sumažėtų plotas. Burė sutraukiama siekiant apsaugoti stiebą ir pačią burę, kai pučia itin stiprus vėjas.

Kad laivas plauktų greičiausiai, burė pakreipiama reikiamu kampu. Tai vadinama **burės padėties nustatymu**.

Falas – lynas, kuriuo rėja pakeliama ant stiebo.

Štagas – stiebą prilaikantis tvirtas lynas. **Bakštagas** ir **fokštagas** – stori lynai, ištempti nuo stiebo viršūnės iki laivugaliao ir pirmagalio (bakštagas – užpakalinis lynas, fokštagas – priekinis).

Šotai ir vantai. Daug kas mano, kad tai burės, tačiau jie klysta. Vantai – tai storos virvės, ištemptos nuo stiebo viršūnės iki laivo šono, jos prilaiko stiebą. Šotai – tai virvės, kuriomis valdoma ar reguliuojama burė: pasukama į vieną ar kitą pusę pagal vėjo stiprumą ir kryptį. Avariniu atveju gali būti duota komanda: „Atleisti šotus!“ Šotai atlaisvinami, burė nukąra ir laivas sustoja.

Dreifavimas – kai vėjas ar povandeninės srovės neša laivą nuo kurso, jis dreifuoja.

Dabar, kai jau užtektinai išmanote jūreivystės terminus, kviečiu žengti į „Brolijos“ pasaulį!

Johnas Flanaganas

PIRMA DALIS

UŽUOVĖJOS ILANKA

PIRMAS SKYRIUS

– Toliau taip negalim, – sumurmėjo Stigas.

Helas pažvelgė į jį nuo sūraus vandens ir nuovargio paraudusiomis akimis. Jis jau beveik dešimt dienų su trumpomis pertraukėlėmis prastovėjo prie „Garnio“ vairalazdės. Visą tą laiką jiems į dešinį bortą pūtė smarkus pietvakarių vėjas, ir jie plaukė vienu halsu. Tai buvo puiku, nes kol kas dar nepasitaikė proga pasitaisyti per paskutines brolių varžybas sulūžusios rėjos.

Kapitono padėjėjas Stigas stengdavosi kuo dažniau leisti Helui bent trumpai atsipūsti. Tačiau vėjo genamos bangos buvo tokios aukštos ir stačios, kad nuolat užgriūdavo ant laivelio ir jį užliedavo. Visi įgulos nariai buvo priversti be perstojo samstyti vandenį. Pasiskirstę į komandas po keturis jie valandą dirbdavo, valandą ilsėdavosi. Pasibaigus pamainai permirkę ir išsekę jaunieji jūreiviai griūdavo ant denio ir, nepaisydami be paliovos tyškančio ledinio jūros vandens, pamėgindavo kelias minutes nusnūsti. Taigi Stigas beveik neturėjo laiko padėti Helui – nors ir Helas ne itin mielai paleisdavo vairą iš rankų. Jis jautėsi atsakingas už savo laivo ir įgulos saugumą.

Stigas įtariai nužvelgė „Garnio“ paliekamą purslų juostą. Persekiotojų nebuvo matyti, bet jie tikrai juos vijosi.

– Kaip manai, ar jau pakankamai nutolome nuo Hailasholmo? – paklausė jis.

Vildamiesi atgauti Andomalą, švenčiausią Skandijos brangenybę, berniukai nusižengė oberjarlo Erako Žvaigždžių Sekėjo įsakymui ir išplaukė iš Skandijos sostinės. Be to, jie pasiėmė Helo laivą „Garnį“, kurį Erakas ketino konfiskuoti. Vaikiniai neabejojo, kad Erakas jiems įkandin pasiūs įgulą. Stigui nesinorėjo nė galvoti, kokia bausmė juos ištiks, kai bus sučiupti.

– Nenoriu rizikuoti, kad jie mus pavys, – tarė Helas.

Stigas patraukė pečiais ir apžvelgė tūžtančią jūrą.

– Jei paskėsime, mūsų tikrai niekas nebepavys, – atkirto jis. – Bet mums iš to bus maža naudos.

– Tiesa, – pritarė Helas. – Gal jie dar net neišplaukė iš uosto. Audra siautėja be atvangos nuo tada, kai pabėgome.

Nesvarbu, vejasi juos kas nors ar ne, atėjo laikas pasieškoti saugaus uosto. Helas pajuto, kad per pastarąjį pusvalandį vėjas sustiprėjo. Nuo baltų bangų viršūnių tiško purslai. Jis pamojo Stigui perimti vairalazdę, o pats šmurkštelėjo į drobe uždengtą kampelį laivagalyje, kur laikė navigacijos priemonės ir užrašus – tuos, kuriuos uoliai kaupė per brolių pamokas.

Kelias minutes patyrinėjęs rytinę Baltaudrių jūros pakrantę, jis rado, ko ieškojo. Dauguma įlankų ir užutėkių šiame pakrantės ruože žvelgė į pietvakarius – beveik tiesiai prieš vėją ir bangas. Bet tada jis pamatė krante įsirėžusį mažytį, beveik nepastebimą plyšelį su žiotimis šiaurėje ir kalnais pietvakarinėje pusėje, užstojančiais įlankėlę nuo vėjo ir jūros. Tai atrodė puiki vieta įsirengti stovyklą ir palūkėti, kol pasitaisys oras.

Jis atsargiai įvyniojo užrašus į vandeniui atsparią aliejuotą medžiagą ir vėl išlindo į denį. Lūžtanti banga jį permerkė, jis išspjovė vandenį. Tada įsitvėrė bakštago, užlipo ant laivagalio falšborto ir, laivui siūbuojant lengvai laikydamas pusiausvyrą, ėmė tyrinėti kranto juostą už kelių kilometrų.

Štai! Jis pastebėjo žemėlapyje pažymėtą gairę – aukštą pliką kalną ir iki pat jūros besileidžiančias uolas. Juodas granitas aiškiai išsiskyrė didžiąją pakrantės dalį dengiančių pilkai žalių pušynų fone.

Jis lengvai stryktelėjo ant denio ir vėl paėmė vairalazdę. Prie stiebo sėdintis Tornas permirkusia ėrenų striuke pamatė, ką jis daro.

– Ketini sukti į krantą? – paklausė.

– Maždaug už trijų kilometrų į pietus yra nuo vėjų apsaugota įlankėlė, – atsakė Helas. – Ten ir plauksim.

Tornas linktelėjo. Žinoma, Helui, „Garnio“ kapitonui, jo pritarimo nereikėjo. Skirlas, net ir jaunas, savo laive turi absoliučią valdžią. Tačiau Helas džiaugėsi, kad Tornas jį palaiko. Būtų kvaila nepaisyti jo nuomonės. Senasis jūrų vilkas matė kur kas daugiau audrų nei Helas arba Stigas.

Jie vos nepražiopsojo įlankėlės žiočių. Matomumas buvo prastas, lijo, kilo purslai, o tiesiai už plyšelio tarp žiotis saugančių iškyšulių stūksojo miškinga kalva, tad atrodė, kad krantas driekiasi be jokių properšų. Paskutinę akimirką, „Garniui“ pakilus ant bangos, akylasis Tornas plyšyje įžiūrėjo šviesią smėlio juostą. Jis ištiesė sutrumpintą dešinę ranką su Helo jam padirbtu mediniu kabliu.

– Štai ji!

Stigas su Helu susižvelgė. Draugui komandos duoti nereikėjo. Stigas klupinėdamas nulėkė į priekį, modamas Stefanui su Džesperiu atlėkti pas jį prie virvių, laikančių įtemptą burę.

Helui pasukus laivą į krantą, vėjas ėmė pūsti į užpakalį, ir trys įgulos nariai pakreipė burę maždaug stačiu kampu su korpusu.

Vėjo ir bangų nešamas „Garnys“ it kiras suposi ant bangelių. Tai buvo įstabus jausmas, bet Helas atidžiai žvalgėsi, ar neatsiris didesnė banga. Jei atplauktų už kitas stipresnė ir greitesnė banga, ji lengvai užlietų denį. Tokiu oru nevalia atsipalaiduoti.

Po kelių minučių jis sutiko klausiamą Torno žvilgsnį ir linktelėjo. Jie priartėjo prie kranto tiek, kad galėjo nusistatyti kursą tiesiai į įlanką. Užgulęs vairalazdę Helas pasuko laivą į dešinę, o Stigas su kitais atitinkamai pareguliovo burę. Laivo judėjimas vėl pasikeitė, dabar jis nebesisūpavo ant iš užpakalio atsiritančių bangų, o svirduliavo stumdomas iš šono. Helas pažiūrėjo į priekį ir įvertino, kiek laivas dreifuoja – kiek vėjas jį neša nuo kurso. Tol derino laivo kryptį, kol įsitikino, kad laisvai pataikys į įlankos žiotis.

„Garnys“ grakščiai įplaukė į įlanką. Kai tik ją supusios aukštos uolos užstojo vėją, bangos nurimo, laivas atsitiesė ir sklandžiai nulėkė per ramius vandenius. Siūbavimui nurimus, berniukai lengviau atsiduso. Jie pasidėjo kibirus, kuriais samstė vandenį, ir išsitiesė ant irkluotojų suolų. Tik dabar pažvelgęs į juos Helas pamatė, kokie jie pavargę, bemaž išsekę. Jis suprato prieбėgą radęs pačiu laiku.

Įlankos gale buvo smėlėtas paplūdimys, o už jo kilo miškingos kalvos. Helas nukreipė pirmagalį į tą pusę, ir „Garnys“ pakluso. Audrai nutykus buvo girdėti, kaip į korpusą pliuske-na bangelės.

– Sveikas atvykęs į Užuovėjos įlanką, – tarė jis Stigui.

– Ar ji taip vadinasi?

Helas pavargęs šyptelėjo.

– Nuo šiol vadinsis.

Pirmą naktį jie permiegojo laive, lyg palapinę ištempę storą dervuotą drobę, kad apsisaugotų nuo prasto oro. Dešimt dienų jie praleido smarkiai siūbuojančiame laive ir net miegodami negalėdavo visiškai atsipalaiduoti, turėdavo saugotis, kad, bangai krestelėjus laivą, neatsitrenktų į kietą korpusą. Ramiai, palaimingai išsimiegoję vaikinai kibo statytis būsto, panašaus į tą karkasinę palapinę, kokią buvo susirentę per brolių treniruotes.

Andai, kai jie iš savo pratybų stovyklos rinkosi ginklus ir asmeninius daiktus, Stigą aplankė įkvėpimas. Jis nuplėšė drobinį stogą, susuko jį ir atvilko į „Garnį“.

– Negali žinoti, kada pravers, – pareiškė jis.

Dabar Helas ir kiti įvertino jo įžvalgumą. Miške jie prisiikirto medelių, juos nužievino, pastatė sienas ir sukalė stogo karkasą, tada ant jo ištempė drobę. Sienos buvo žemesnės nei anos palapinės, bet padarius šlaitinį stogą lubos pakilo gana aukštai. Vytelėmis perpintos ir moliu aptinkuotos sienos gana gerai saugojo šilumą, nors, žinoma, liko plyšių, per kuriuos įsismarkavęs košdavo vėjas. Tačiau jie buvo jauni, ir menkas skersvėjis nuotaikos negadino.

Tornas nusprendė miegoti laive. Jaunuoliams apsigyvenus palapinėje, jam ten liko sočiai vietos. Visi kiti gerbė jo vienvietės poreikį. Tornas daug metų pragyveno vienas ir priprato būti pats sau draugas. Nors „Garnio“ įgula jam patiko, jie buvo tik paaugliai berniūkščiai, linkę rietis dėl menkniekių,

Fl-36 **Flanagan, John**

Brolija. Įsibrovėliai / Flanagan, John; iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė. – Vilnius: Nieko rimto, 2016. – 392 p.

Australų rašytojas Johnas Flanaganas (g. 1944 m.), lietuvių ir pasaulio skaitytojams pažįstamas iš nuotykių serijos „Žvalgo mokinys“, toliau tęsia jaunųjų skandų karių nuotykius. Helas ir jo komanda tvirtai pasiryžo sugauti piratus, pagrobusius miesto relikviją, ir ją susigrąžinti. Tam reikės ne tik toliau atkakliai treniruotis, bet ir surasti, kur plėšikai slepiasi, sukurti genialų puolimo planą ir jį nepriekaištingai įvykdyti. Pavojai, nuotyčiai, rizika ir netikėtumai laukia už kiekvieno kampo.

Redaktorė **Giedrė Kmitienė**
Korektorė **Nijolė Čijauskienė**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 4000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

2

ISIBROVĖLIAI

Klysti gali visi. Tikrąją žmogaus vertę matome iš to, kaip jis sugeba atsitiesti ir pasimokyti.

Garnių brolijos nariai padarė baisią klaidą ir neapsaugojo Andomalo, svarbiausios skandų relikvijos, nuo plėšikaujančių piratų. Už tai gimtajame krašte jų laukia tik panika. Jei nori apginti savo garbę, telieka viena – atitaisyti praeities klaidas. Helas kartu su bendražygiais pasiryžo žūtbūt susekti brangenybės grobikus, kad ir kokie pavojai ir sunkumai lauktų. Didžiausi nuotykių ir mūšių – dar tik priešakyje.

**Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokiny“ autoriaus
Johno Flanagano serijoje „Brolija“ – nuotykių jūrose,
negailestingi piratai ir nepamirštami mūšiai!**

Pirmoji serijos knyga:

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-396-4

9 786094 413964